

Dierbare Molukse lessen

Column van Fridus Steijlen

Nieuwsbrief Moluks Historisch Museum maart 2018

Het is onvermijdelijk dat ik een keer zelf iets moest schrijven over mijn oratie op 9 februari en de herinneringen die toen opkwamen. In de vorige nieuwsbrief is al verslag gedaan van de grote opkomst, het enthousiasme en de reacties uit het publiek. Met zijn allen hebben we daar een 'Moluks feestje' neergezet, inclusief Molukse muziek en hapjes. En dankzij de tahuri en het tifaspel van Tiga Batang Rumah is de leerstoel op Molukse wijze op de Vrije Universiteit verwelkomd. De eerste klap is een daalder waard, die hebben we in ieder geval gecash't!

De aanwezigheid van zoveel Molukkers tijdens de plechtigheid voelde als een warm bad. Zeker omdat er mensen waren met verschillende achtergronden die ik ook tijdens verschillende perioden in mijn betrokkenheid bij de Molukse gemeenschap heb leren kennen. Het was een grote reünie, of beter gezegd: het was een bont palet aan reünies. Aan het einde van mijn oratie heb ik geprobeerd eer te bewijzen en dank te zeggen aan de vele Molukse vrienden en vriendinnen van wie ik veel heb geleerd. Ik kon daarbij slechts een klein aantal namen noemen als vingerwijzing naar de vele mensen die ik oprecht dank verschuldigd ben. Ik deed dat door hen mijn 'Molukse leermeesters' te noemen. Ongetwijfeld dachten de toehoorders aan Molukse lessen over de geschiedenis. Daar verwees ik ook expliciet naar. Maar het ging mij eigenlijk om meer. Niet alleen geschiedenislessen kreeg ik van mij Molukse vrienden en vriendinnen. Het waren ook levenslessen.

Gerakan Pattimura, juli 1980 (privécoll. Steijlen)

In januari 1977 werd ik lid van de Gerakan Pattimura, een kritische progressieve Molukse jongerenorganisatie, omdat ik vond dat de Molukse geschiedenis ook met mij te maken had. Ik was, naast de Nederlandse echtgenote van onze woordvoerder Elias Rinsampessy, de enige Nederlander in de organisatie. Het was een gespannen tijd, tussen de twee treinkapingen in. De Gerakan Pattimura gaf een tijdschrift uit, de Madjalah Pattimura, en organiseerde maandelijks scholingen. Naar die scholingen kwamen Molukkers uit het hele land, ook Molukkers die het niet per se met de ideeën van de Gerakan Pattimura eens waren. Gerakan Pattimura riep namelijk op voor een herdefiniëring van de RMS-ideologie. Mijn rol in het geheel was uiteraard voornamelijk ondersteunend.

Terwijl ik tijdens de vergaderingen van de verschillende werkgroepen van de Gerakan Pattimura leerde over de politieke geschiedenis van Molukkers in Nederland en de samenstelling van de Molukse gemeenschap, kreeg ik ook nog meer mee. Een levendige herinnering heb ik aan een vergadering van de scholingsgroep die we hadden bij Alfaris Haurissa en Augustien Haurissa-Mailuhu op de H.J. Schimmelstraat in Utrecht. Tijdens de vergadering werd een van hun kinderen wakker en meldde zich in de huiskamer waar wij zaten te vergaderen. De vergadering stakte niet. De wakker geschrokken zoon werd warm welkom geheten en nestelde zich vervolgens bij zijn moeder. Wiegend op haar schoot werd de vergadering hervat.

De zoon werd niet uitgesloten maar op een natuurlijke manier opgenomen in de bezigheden van de volwassenen. Hij hoorde erbij. Het automatisme waarmee hij door iedereen in de vergadering werd opgenomen, was voor mij een eyeopener. Kinderen horen er volledig bij,

zijn een integraal onderdeel van waar je zelf mee bezig bent. En later in de wijk zag ik dat men op elkaars kinderen lette, niet om terecht te wijzen maar om een veilige omgeving te bieden.

Het waren ook dit soort waardevolle lessen die ik meekreeg, naast de politieke scholing. Tijdens de ontmoetingen met mijn kameraden van toen, moest ik op de 9de regelmatig ook aan dit soort dierbare momenten terugdenken.

Elias Rinsampessy, Fridus Steijlen, David Berhиту en Charlie Munster, 9 feb. 2018 (privécoll. Steijlen)

Een verslag van de inauguratie stond in de Nieuwsbrief van februari.